

UTDRAG

§ 95

Dnr 2014/KS 0073 001

Motion om ekologisk frukt och grönt till de mindre

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Motionen avslås

Reservation

Marie Åkesdotter (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till motionen. Anita Mattsson (S) lämnar blank reservation.

Protokollsanteckning

Marcus Obligado (V) hade yrkat bifall till motionen om han hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna har den 16 januari 2014 lämnat in en motion om ekologisk frukt och grönt till de mindre. Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämnden som behandlade motionen på sitt sammanträde den 22 april. Barn- och utbildningsnämnden föreslår att motionen avslås.

Ordförandeförslag

Jag föreslår att kommunledningsutskottet föreslår kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att avslå motionen.

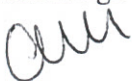
Yrkande

Marie Åkesdotter (MP) yrkar med instämmande av Anita Mattsson (s) bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på ordförandeförslaget. Ordföranden ställer proposition på bifallsyrkandet. Kommunledningsutskottet beslutar enligt

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

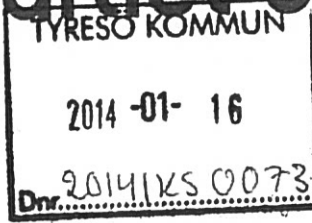
ordförandeförslaget.

Bilagor

Motion om ekologisk frukt och grönt till de mindre.pdf

Protokollsutdrag barn- och utbildningsnämnden § 38.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Motion 16 januari 2014

Ekologisk frukt och grönt till de mindre

Forskare har uttalat att små barn bör äta ekologisk frukt och grönsaker för att undvika bekämpningsmedel i kroppen. Foster och barn är extra känsliga i och med att hjärnan och nervsystemet fortfarande utvecklas. Enligt Kemikalieinspektionen är det omöjligt att veta hur vår hälsa påverkas på sikt av mixen av kemikalier som vi utsätts för. Trots detta bedöms i dagens lagstiftning i regel risken utifrån en kemikalie i taget, utan att kombinationseffekter beaktas. Särskilt oroande är de hormonstörande kemikalierna som kan skada människans fortplantning. Kemikalieinspektionen vill därför se att fler kemikalier förbjuds.

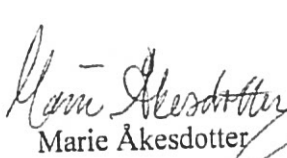
Allt fler av Livsmedelsverkets stickprover av frukt och grönt visar på större mängder rester av bekämpningsmedel än vad gränsvärdena tillåter. 2006 låg ca 5 procent av proverna över gränsvärdena och 2010 var det 8 procent. I 7 av 10 prover finns bekämpningsmedel och i vissa fall hittas över 20 gifter i samma frukt. 2010 fann Livsmedelsverket över hundra olika bekämpningsmedel i fruktproven och ofta fler än ett i samma prov. Som mest hittade de 17 stycken i ett prov på bordsdruvor. Gifterna hamnar sedan i kroppen, vilket forskare uppmätt i urinprover.

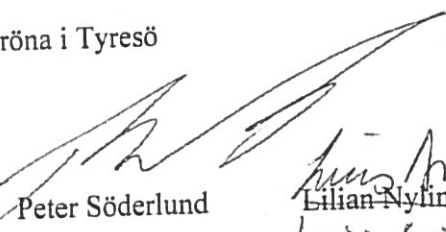
Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) har konstaterat höga mängder och många olika bekämpningsmedelsrester i samma prov i havre, vindruvor, jordgubbar, citrusfrukter. Cancerogena och hormonstörande ämnen har hittats, även ämnen som påverkar nervsystemet negativt.

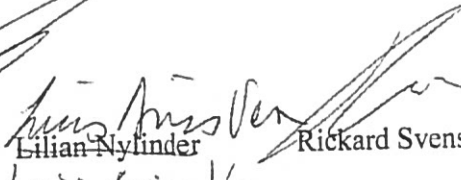
Vi föreslår att fullmäktige beslutar:

att Tyresö kommun antar en rekommendation till kommunens förskolor, att endast servera ekologisk frukt och grönt. Detta för att undvika att utsätta mindre barn för rester av bekämpningsmedel i frukt och grönt, med dess risker och konsekvenser.

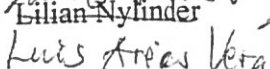
För Miljöpartiet de gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter

Peter Söderlund

Lilian Nylinder

Rickard Svensson

Luis Arévalo Vera

§ 38

Dnr 2014/BUN 0024 001

Motion på remiss, ekologisk frukt till de mindre

Barn- och utbildningsnämndens förslag till
kommunstyrelsen

Motionen avslås.

Protokollsutdrag

Reservation

Miljöpartiet reserverar sig med hänvisning till motionen. Socialdemokraterna avger en blank reservation med hänvisning till motionen.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna har den 16 januari 2014 lämnat in en motion om ekologisk frukt och grönt till de mindre.

Ordförandeutlåtande

Ämnet motionärerna tar upp är angeläget och aktuellt, det finns flera exempel där olika intressenter arbetar med frågan om farliga kemikalier i barns miljö. Inom EU används omkring 30 000 kemikalier i olika produkter. Små barn med tunn, känslig hud är mest utsatta av alla, de undersöker världen genom att smaka och tugga på saker. De flesta barnprodukter på marknaden sägs vara milda och skonsamma, men det är inte samma sak som att de skulle vara bra för hälsan och miljön. Det är viktigt att vi medvetet arbetar mot att våra barn blir ofrivilligt exponerade av gifter i alla produkter de kommer i kontakt med, inte bara genom maten.

Tyresö kommuns ambition är att andelen ekologiska livsmedel ska öka, det ska också andelen närproducerade och säsongsanpassade råvaror göra som ett led i att leva upp till vår klimatstrategi. När den antogs av kommunfullmäktige, vilket för övrigt var samma år som matresan startade, låg vi på 12 procent för kommunens sammanlagda ekologiska livsmedelsinköp. En siffra som utgångspunkten varit att öka varje år, vilket också gjorts. Vid senaste mätningen, våren 2013, hade andelen dubblats till 24 procent, nu är målet 30 procent. Det är både rimligt och realistiskt, därefter är vi beredda att ompröva målet, steg för steg.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

I kommunplan 2015-2018 är beslutat att en "gastronomisk chef" ska tillsättas som fortsätter utvecklingsarbetet tillsammans med verksamheterna och upphandlingsenheten, vi ska ha långtgående klimat och miljökrav. Härutöver är Södertörnssamarbetet med gemensamma varutransporter något som ytterligare ska bidra till att leva upp till vår klimatstrategi.

Att rekommendera 100 % ekologiska livsmedel riskerar att få andra konsekvenser som motarbetar målet med exempelvis närodlat. För att livsmedel ska kunna säljas som ekologiska så krävs en krav certifiering, vilket är förknippat med en kostnad. Detta riskerar att slå ut bra produkter från lantbrukare som inte klarar av certifieringskostnaderna kostnader men likväl odlar ekologiskt. Ekologiska livsmedel är inte heller fria från bekämpningsmedel.

- Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen.

Yrkande

Lilian Nylinder (MP) yrkar bifall till motionen. Jannice Rockstroh (S) och Jerry Svensson (S) stödjer yrkandet. Inger Gemicioglu (V) hade, om hon haft rösträtt, yrkat bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer bifallsyrkandet under proposition och finner att det avslås. Ordföranden finner att barn- och utbildningsnämnden avslår motionen.

Bilagor

Motion på remiss - Miljöpartiet - Ekologisk frukt och grönt till de mindre.pdf
Svar på motion.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Barn-och utbildningsförvaltningen
Evalena Andrén
Verksamhetsstrateg
08-5782 9059
evalena.andren@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-03-26

1 (2)

Diarienummer
2014/BUN 0024 001

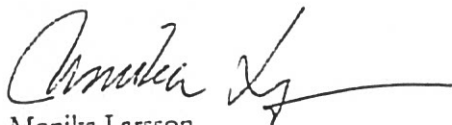
Barn-och utbildningsnämnden

Motion från Miljöpartiet - Ekologisk frukt och grönt till de mindre, 2014/KS0073, 001

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen avslår motionen.

Barn-och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Evalena Andrén
Verksamhetsstrateg

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna inkom den 16 januari, 2014 med motionen *Ekologisk frukt och grönt till de mindre*, dnr 2014/KS 0073 001, i vilken de föreslår att Tyresö kommun antar en rekommendation till kommunens förskolor, att endast servera ekologisk frukt och grönt. Detta för att undvika att utsätta mindre barn för rester av bekämpningsmedel i frukt och grönt, med dess risker och konsekvenser.

tyresö kommun

Förskolorna arbetar sedan våren 2014 med att minska förekomsten av kemikalier i förskolorna. Kommunens folkhälso-och miljöstrateg har sedan i februari 2014 i uppdrag att utarbeta en strategi för att minska förekomsten av kemikalier i kommunens verksamheter. När strategin är klar kommer förskolorna att utifrån den utarbeta en handlingsplan för det fortsatta arbetet med att minska förekomsten av kemikalier. I avvaktan på att strategin blir klar har förskolorna fått Naturskyddsföreningens "Checklista som giftbantar förskolan" att använda som vägledning. En av punkterna på listan är att "Maxa ekomaten". Vidare ska en gastronomisk chef tillsättas och Södertörnssamarbetet med gemensamma varutransporter kommer ytterligare att bidra till att nå målet om högre andel ekologiska råvaror.

Motionen avslås med hänvisning till ovanstående pågående arbete.

2014/BUN 0024

Svar på motion "Ekologisk frukt och grönt till de mindre" från Miljöpartiet

Det ämne som motionen tar upp är angeläget och aktuellt och det finns flera exempel där olika intressenter arbetar med frågan om farliga kemikalier i barns miljö. Inom EU används omkring 30 000 kemikalier i olika produkter. Små barn med tunn, känslig hud är mest utsatta av alla, de undersöker världen genom att smaka och tugga på saker. De flesta barnprodukter på marknaden sägs vara milda och skonsamma, men det är inte samma sak som att de skulle vara bra för hälsan och miljön. Det är viktigt att vi medvetet arbetar mot att våra barn blir ofrivilligt exponerade av gifter i alla produkter de kommer i kontakt med.

Kommunens folkhälso-och miljöstrateg arbetar med frågorna på strategisk nivå tillsammans med övriga Södertörnskommuner. Målsättningen är en gemensam upphandlingsplan där bra alternativ ur kemikaliehänseende ska tas fram, vilken framöver ska ange mindre miljöfarliga alternativ vid inköp för samtliga verksamheter i kommunen.

I september 2013 initierade barn- och utbildningsförvaltningen ett arbete med att inventera Tyresös förskolor tillsammans utifrån Naturskyddsföreningens material. Arbetet inleddes med en kemikaliekonferens den 11 februari 2014, dit samtliga förskolechefer/biträdande förskolechefer var inbjudna. Det var startskottet till en inventering i alla förskolor i enligt med Naturskyddsföreningens rekommendationer. Inventeringen kommer att ge oss en bild av vilka sorters

material och produkter som används på förskolor idag, därigenom får vi en bild av hur det ser ut och eventuella problem kan ligga. En viktig del i det arbetet är att medvetenheten och kunskapen om miljögifter ökar. Utifrån inventeringen får vi sedan arbeta med åtgärdsplaner för hur vi minimerar riskerna.

En av punkterna i den checklista som används vid inventeringen är "maxa ekomaten". Ambitionen är att andelen ekologiska livsmedel ska öka, det ska också andelen närproducerade och säsonganpassade råvaror göra. Detta som ett led i att leva upp till vår klimatstrategi. När den antogs av kommunfullmäktige, vilket för övrigt var samma år som matresan startade, låg vi på 12 procent för kommunens sammanlagda livsmedelsinköp. En siffra som utgångspunkten varit att överträffa varje år, vilket också gjorts. Vid senaste mätningen, våren 2013, hade andelen dubblerats till 24 procent, nu är målet att nå 30 procent. Det är både rimligt och realistiskt, därefter är vi beredda att ompröva och flytta fram målet. Steg för steg.

I kommunplan 2015-2018 är beslutat att en "gastronomisk chef" ska tillsättas som fortsätter utvecklingsarbetet tillsammans med verksamheterna och upphandlingsenheten. Härutöver är Södertörnssamarbetet med gemensamma varutransporter något som ytterligare ska bidra till att nå målet om högre andel ekologiska råvaror jämte tuffa krav på bra djurhållning.

- Motionen avslås

Anki Svensson (M)

Ordförande barn- och utbildningsnämnden

TYRESÖ KOMMUN

2014-01-16

Dnr 2014/125 0073-001

Motion 16 januari 2014

Ekologisk frukt och grönt till de mindre

Forskare har uttalat att små barn bör äta ekologisk frukt och grönsaker för att undvika bekämpningsmedel i kroppen. Foster och barn är extra känsliga i och med att hjärnan och nervsystemet fortfarande utvecklas. Enligt Kemikalieinspektionen är det omöjligt att veta hur vår hälsa påverkas på sikt av mixen av kemikalier som vi utsätts för. Trots detta bedöms i dagens lagstiftning i regel risken utifrån en kemikalie i taget, utan att kombinationseffekter beaktas. Särskilt oroande är de hormonstörande kemikalierna som kan skada människans fortplantning. Kemikalieinspektionen vill därför se att fler kemikalier förbjuds.

Allt fler av Livsmedelsverkets stickprover av frukt och grönt visar på större mängder rester av bekämpningsmedel än vad gränsvärdena tillåter. 2006 låg ca 5 procent av proverna över gränsvärdena och 2010 var det 8 procent. I 7 av 10 prover finns bekämpningsmedel och i vissa fall hittas över 20 gifter i samma frukt. 2010 fann Livsmedelsverket över hundra olika bekämpningsmedel i fruktproven och ofta fler än ett i samma prov. Som mest hittade de 17 stycken i ett prov på bordsdrivor. Gifterna hamnar sedan i kroppen, vilket forskare uppmätt i urinprover.

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) har konstaterat höga mängder och många olika bekämpningsmedelsrester i samma prov i havre, vindruvor, jordgubbar, citrusfrukter. Canceroгена och hormonstörande ämnen har hittats, även ämnen som påverkar nervsystemet negativt.

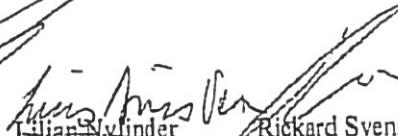
Vi föreslår att fullmäktige beslutar:

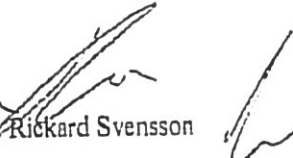
att Tyresö kommun antar en rekommendation till kommunens förskolor, att endast servera ekologisk frukt och grönt. Detta för att undvika att utsätta mindre barn för rester av bekämpningsmedel i frukt och grönt, med dess risker och konsekvenser.

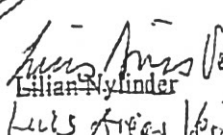
För Miljöpartiet de gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter

Peter Söderlund

Lilian Nylander

Rickard Svensson

LUIS ARAN KERN

Datum 2015-04-22
Tid 18:30-21:20 (ajournering 20:15-20-30)
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 30 april 2015 14:00

Paragrafer 36 - 48

Sekreterare

Marit Andersson

Ordförande

Anki Svensson

Justerande

Jerry Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2015-04-22
Datum då anslaget sätts upp 2015-05-04
Datum då anslaget tas ned 2015-04-26
Förvaringsplats för protokollet Barn och utb plan 4

Underskrift

Marit Andersson

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M)
Anna Steele (FP)
Jenny Jonsson (M)
Cecilia Perbo (KD)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Jannice Rockstroh (S)
Jerry Svensson (S)
Lilian Nylinder (MP)
Mikael Fallmo (S)
Gösta Evén (MP)

Ersättare

Inger Gemicioglu (V)
Sonja Gustafsson (M)
Helen Dwyer (C)
Michaela Stener (M)
Rita Axelsson Florio (S)
Håkan Ljung (S)
Haralampos Karatzas (FP)

Övriga

Monika Larsson, förvaltningschef
Erik Sanner, utvecklingsstrateg
Marika Lyman, utredare
Marit Andersson, nämndsekreterare
Michael Martinsson, verksamhetsstrateg
Maria Björk, controller (delvis)
Michael Santesson, controller (delvis)
Robert Sirviö, kvalitetscontroller (delvis)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Frånvarande

Anna Herber (FP)

Marika Marklund (KD)

Christer Flodfält (M)

Sarah Heidenborg (S)

Nina Dahl (MP)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	---	---	--------------------

UTDRAG

Datum 2015-05-21
 Tid 09:00–11:35
 Plats Sammanträdesrummet Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Tisdagen den 26 maj

Paragrafer 79 - 98

Sekreterare

 Ulrika Josephson Westberg

Ordförande

 Fredrik Saweståhl

Justerande

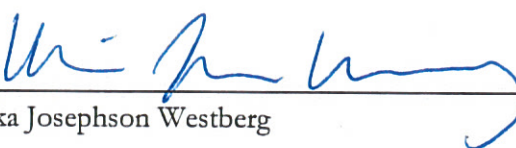

 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2015-05-21
 Datum då anslaget sätts upp 2015-05-26
 Datum då anslaget tas ned 2015-06-24
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

 Ulrika Josephson Westberg

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M)
Mats Lindblom (FP)
Anita Mattsson (S)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Leif Kennerberg (KD)
Kristjan Vaigur (S)
Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Andreas Jonsson (M)
Anna Steele (FP)
Helen Dwyer (C)
Anna Lund (KD)
Marcus Obligado (V)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunledningskontoret
Inger Carlsson, Handläggare, Kvalitetsenheten (från kl. 11)
Catarina Stavenberg, kvalitetschef, kommunledningskontoret (till och med kl. 10:15)
Jan Nilsson, Chef fastighetsenheten, Fastighetsenheten (från och med kl. 9:45)
Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunledningskontoret (till och med kl. 10:00)
Ulf Haraldsson, HR-chef, kommunledningskontoret (till och med kl. 11:00)
Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunledningskontoret

Frånvarande

Karin Ljung (S)
Anders Linder (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------